

приймати депозити від банків-кореспондентів; розвиток фінансового інжинірингу [5].

Слід зазначити, що в українській банківській системі залишається багато проблем, які пов'язані з об'єктивним уповільненням темпів експансії у зовнішньому середовищі, що призводить до посилення конкуренції, зниження активності та ефективності управління системи, вплив процесів глобалізації та ін. У цьому контексті необхідно визначити пріоритети, які забезпечуватимуть сталий розвиток банківського сектору та економіки в цілому, та сформулювати заходи для досягнення цих цілей.

Список використаних джерел

1. Холодна Ю.Є., Рац О. М. Банківська система: навчальний посібник. Харків, 2013. 315 с.
2. Деревська О.Б. Тенденції та перспективи розвитку банківської системи України. *Вісник університету банківської справи Національного банку України*. 2010. №6. С. 26-31.
3. Д'яконова І. Пошук стратегії розвитку банківської системи України в умовах глобалізації фінансових ринків. *Вісник НБУ*. №2. 2018. С. 26-31.
4. Смага Л., Гнатів О. Вплив макроекономічних чинників на кредитну діяльність банків. *Вісник Української академії банківської справи*. №1 (24), 2018. С. 21-27.
5. Боднар О.А. Концептуальні основи фінансового інжинірингу в банківській справі / Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2022 р. Ч. 1. Львів: ЛНУП, 2022. С. 117-119.

Корсун А.А.,
четвертий курс, факультет економіки і управління
Науковий керівник: **Ларіонова К.Л.,**
канд. екон. наук, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ ТА ЇЇ МІСЦЕ У ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ

Фінансова безпека банківської системи є насамперед однією із основних складових фінансової безпеки держави і яка визначається більшістю науковців як такий стан фінансової, валютної, грошово-кредитної, бюджетної, банківської, податкової систем, що

характеризується стійкістю до негативних впливів та спроможністю забезпечити ефективне функціонування та зростання національної економічної системи. Фінансова безпека держави – це її здатність здійснювати самостійну фінансово-економічну політику відповідно до своїх національних інтересів, враховуючи вплив зовнішніх та внутрішніх загроз [1].

Однак необхідно відмітити, що із фінансовою безпекою банківської системи нерозривно пов'язана фінансова безпека окремої банківської установи. Залежність фінансової безпеки окремої банківської установи від безпеки банківської системи зумовлюється прагненням суб'єктів банківського ринку до збільшення прибутку, обмеженістю фінансових резервів банку і джерел їх формування, гострою конкурентною боротьбою, зростанням злочинності в кредитній сфері, підвищенням банківських ризиком у сучасних умовах.

Незважаючи на те, що є велика кількість трактувань сутності фінансової безпеки банку, однак на сьогоднішній день відсутній єдиний підхід до визначення поняття «фінансова безпека комерційного банку», це зумовлює необхідність подальшого дослідження понятійного апарату для уточнення його змісту.

Фінансова безпека банківських установ виступає як дуже важливий елемент системи фінансової безпеки суб'єктів господарювання. Оскільки, сучасні фінансові технології пов'язані з рухом грошових коштів – найвразливішого і найліквіднішого ресурсу банків, то для їхнього здійснення необхідно виконувати додаткові вимоги щодо дотримання фінансової безпеки банків.

Також необхідно враховувати, що забезпечення фінансової безпеки банківських установ є дуже важливим ще й тому, що підрив довіри до фінансових інститутів завдає шкоди фінансовій безпеці всієї країни. Таким чином, фінанси сьогодні є основним каналом зовнішнього контролю та можливого впливу на банківську систему, а значить, і на національну економіку загалом.

Проаналізувавши різноманітні підходи вчених до трактування поняття фінансової безпеки банку та узагальнивши їх, слід зазначити, що одні дослідники інтерпретують її, як функціональну складову економічної безпеки банківської установи, заперечуючи при цьому необхідність виділення фінансової безпеки банку, як окремої її складової і особливу сферу наукового дослідження, інша частина науковців – погоджуються з тим, що фінансова безпека банку є самостійним предметом наукового пізнання [1; 2; 3; 4; 5].

Виходячи з різних проаналізованих трактувань поняття фінансової безпеки банку, можемо виділити такі її ключові характеристики: сприяє ефективній діяльності банківської установи; забезпечує стійкий

фінансовий стан банку; нейтралізує загрози та запобігає банкрутствам; дозволяє своєчасно і на ранніх стадіях визначити проблемні місця в діяльності банківської установи.

Базуючись на ключових характеристиках фінансової безпеки банків пропонуємо наступне уточнення даного визначення, а саме це такий стан банківської установи, що характеризується здатністю протидіяти внутрішнім та зовнішнім загрозам банківської діяльності для забезпечення стійкого функціонування та здійснення менеджменту в умовах впливу дестабілізуючих факторів та захищеності фінансових інтересів банку.

Зазначимо, що основною метою фінансової безпеки банківської установи є забезпечення конкурентоспроможності як окремого банку, так і банківської системи загалом на ринку банківських послуг та недопущення можливості отримання збитків або втрати частини прибутків унаслідок реалізації внутрішніх та зовнішніх загроз. Досягнення означеної мети фінансової безпеки банку уможлиблюється через визначення потенційних проблем в його діяльності, їх усуненні та здійсненні постійного моніторингу за результативністю заходів щодо забезпечення фінансової безпеки банку.

Враховуючи дане визначення фінансової безпеки банку, можна стверджувати, що об'єктом фінансової безпеки – є фінансова діяльність банку. Таким чином, функціонування фінансової безпеки поза фінансовою діяльністю банківської установи неможливе, оскільки, всі фінансові технології мають бути надійно убезпечені від фінансових загроз і небезпек та направлені на мінімізацію ризиків.

Питання фінансової безпеки банківської установи є актуальними не лише безпосередньо для неї, а також і для решти учасників ринкових відносин. По-перше, цією проблемою опікуються власники банку та його акціонери, які турбуються насамперед про розвиток свого банку та несуть за нього матеріальну та соціальну відповідальність перед клієнтами банку. По-друге, фінансова безпека банку також турбує і його клієнтів, які є позичальниками, вкладниками та користувачами будь-яких банківських послуг. Також, дана проблема досить актуальна і для банківського персоналу, який не завжди серйозно сприймає дану проблему, а частіше як якусь далеку, яка його безпосередньо не обходить. Тобто, фінансову безпеку банківської діяльності слід розуміти, передусім, як: фінансову безпеку самого банку як організації та безпеку всіх банківських операцій.

Як зазначалося вище, фінансова безпека окремої банківської установи тісно пов'язана з безпекою банківської системи і вони впливають одна на одну. Наприклад, проблеми, що виникли в одній банківській установі, здатні викликати «ефект доміно» і призвести до банківської кризи на рівні держави. Пояснюється це, насамперед, природою банківської діяльності, адже фінансові посередники працюють переважно з чужими грошима, тому

будь-яка недовіра з боку суб'єктів фінансового ринку до окремого банку, особливо великого, може призвести до масового відтоку депозитів з банківської системи. В той же час, структурні проблеми банківської системи підривають довіру до будь-якого окремого банку, який є частиною даної системи. Все це підкреслює важливу роль, яку відіграє забезпечення фінансової безпеки як окремого банку банків, так і в цілому банківської системи.

На рівні окремої банківської установи фінансова безпека забезпечується якісним підбором кваліфікованих кадрів банку, організацією роботи внутрішнього підрозділу безпеки банку відповідно до покладених на нього завдань, функцій та принципів його роботи. На макрорівні фінансова безпека банківської діяльності забезпечується шляхом визначення комерційних, соціальних і організаційних пріоритетів (регіону, галузі, суб'єкта підприємництва); нормативно-правового забезпечення фінансової безпеки банківських установ; забезпечення ефективного функціонування центрального банку (контролюючого органу); налагодження системи оцінок та моніторингу реальних і потенційних фінансових загроз життєвим інтересам банківської системи.

Проведений аналіз наукових досліджень показав, що фінансова безпека банківської установи визначається: стійкістю та стабільністю фінансового стану банківської установи; ефективністю проведення контролю за зовнішніми та внутрішніми ризиками; рівнем достатності власного, залученого і позикового капіталу; ступенем ефективності фінансово-економічної діяльності; ступенем захищеності інтересів працівників банку, акціонерів та партнерів банку.

В результаті проведеного аналізу сутнісних характеристик поняття фінансової безпеки банківської установи вважаємо за доцільне визначити такі її основні функціональні складові, як кредитно-інвестиційна безпека; капітало-ресурсна безпека; безпечний рівень доходів та витрат; валютна безпека.

Список використаних джерел

1. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави : навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.
2. Барановський О.І. Природа економічної безпеки комерційного банку. *Вісник національного банку України*. 2014. № 7. С. 12 – 19.
3. Мордань Є. Ю., Журавка О. С., Діденко К. В., Кравченко Я. І. Фінансова безпека банків: сутність та оцінка. *Бізнес-інформ*. 2021. №1. С. 243-251.
4. Москвін Б. Ю. Економічна безпека фінансових інституцій в умовах воєнного стану в Україні. *Економіка і організація управління*. 2022. № 2 (46). С.110-119.

5. Мушеник І. М. Грушецький С. М. Забезпечення фінансової безпеки України в період воєнного часу та в умовах фінансової інклюзії *Modern Economics*. 2022. №32. С. 70-74.

Малашенко О.О.,
здобувач вищої освіти спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник: **Бурковська А.В.**,
канд. екон. наук, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТИ НА БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

Криптовалюти вже мають свою нішу в платіжних системах; це досить конкурентоспроможні та надійні фінансові інструменти сьогодення. Динаміка зростання капіталізації ринку криптовалют у світі робить біткоїн найвдалішим прикладом використання віртуальної валюти в інформаційній економіці. Оскільки сучасне суспільство неминуче віртуалізується, економіка нашої країни повинна впроваджувати інновації, вирішуючи низку технічних, економічних і правових питань розвитку ринку цифрових активів із залученням досвіду провідних європейських країн.

Криптовалюту деякі наші сучасники [1-6] пов'язують або з відмиванням грошей, або вважають її результатом зміни можливостей ведення бізнесу та фінансових операцій через появу нових технологій.

В Україні поняття електронних грошей офіційно визначене Постановою Правління Національного банку України від 04.11.2010 р. № 481 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань регулювання випуску та обігу електронних грошей". Криптовалюта — це грошова одиниця, яка існує в електронному вигляді на основі криптографії; в основі криптомонет - надійне шифрування, що зменшує ймовірність злому, а емісія таких монет здійснюється за допомогою потужних комп'ютерів лише у цифровому вигляді.

До видів емісії криптовалют відносяться технології майнінгу, форжингу і ІСО (зазвичай застосовується одна з них або їх комбінації) [1].

Криптовалютні системи використовують технологію блокчейн і криптографію з відкритим приватним ключем. Блокчейн – це спосіб